

### HISTÒRIA

## El Coronel del Pas de l'Ebre, Henri Rol Tanguy

En un article publicat en aquest mateix setmanari en data del 13 de juny del 2020, l'actual director dels Serveis Territorials de Benestar Social i Famílies a les Terres de l'Ebre, Màrius Pont, obertament reivindicava la figura del Coronel Henri Rol Tanguy com un dels responsables militars capdavanters del Pas de l'Ebre a l'alçada de Font de Quinto durant la matinada del 25 de Juliol de 1938. Es tracta d'un dels episodis més cruels dintre de la més sagnant de les batalles, en què varen perir uns 1.200 soldats en només una vintena d'hores. Durant el darrer cap de setmana de maig, en el marc del festival Front, de memòria històrica, altre cop el mateix historiador, en la seua dissertació històrica dalt del vaixell "Lo Sirgador", mentre recorria els espais que es van veure ensagnats en l'esmentada fallida maniobra de l'e-

xèrcit republicà, alçava la veu per demanar honors al combatent Tanguy, com un personatge del màxim interès històric, a la vegada que testimoni d'un dels fets més tràgics ocorreguts a la nostra comarca.

Aquest soldat bretó era natural de Morlaix, on va veure la llum el 14 de juny de 1908. Va ser un obrer del ram de la metal·lúrgia, així com un voluntari comunista que va exercir el càrrec de comissari polític del Batalló André Marty i més tard de la XIV Brigada Internacional, formada majoritàriament per soldats francesos i belgues, durant l'ofensiva de la Batalla de l'Ebre.

Va ser part activa dels preparatius de l'ofensiva del Pas de l'Ebre, en la qual la XIV Brigada va ser gairebé aniquilada quan varen tractar de travessar el riu. Rol-Tanguy va ser ferit el 2 de juliol durant l'encreuament

de foc previ al creuament del riu de l'exèrcit republicà.

Posteriorment, durant la Segona Guerra Mundial va esdevenir un dels principals dirigents de la *Résistance* contra l'ocupació alemanya de l'hexàgon. Un cop ocupat tot el territori francès per l'exèrcit nazi, va encapçalar la insurrecció a l'àrea de París. Corria el 25 d'agost del 1944, quan amb el suport de les tropes del general Leclerc, el coronel Tanguy va tindre l'honor de presenciar, al costat del president De Gaulle, l'acte de rendició sense condicions de les forces alemanyes de París del general Von Choltitz.

El 30 de setembre de 1977 va poder tornar a reptitjar els camps de Font de Quinto, on va poder fer viva remembrança del fallit intent militar, el qual suposava la darrera esperança de supervivència de la II Repù-

blica. De ben segur que va veure aquell riu que s'havia tacat de tanta sang. Es va retrobar amb antics coneguts com el campredonenc Joan Martínez, que anteriorment havia estat un dels represaliats al vaixell presó Manuel Arnús del port de Tàrragona arran dels històrics fets del 6 d'octubre de 1934, a conseqüència dels quals tot el govern de la Generalitat va ser empresonat.

Tres dècades després, l'any 2008, en el marc dels homenatges organitzats per l'associació Terra de Germanor, la seua companya Cécile i la seua filla van vindre a Campredó per presidir un acte de reconeixement a Henry Tanguy, a La Marseillaise, durant el qual s'instal·là una placa commemorativa al peu de la Torre de Font de Quinto, on es troben uns grafits amb un poema en francès. A la vegada, van fer camí envers la riba dreta del



**Emigdi Subirats**  
escriptor

riu, cap a la zona de la Carrova i de Mianes, on la placa commemorativa fou col·locada al mas de Talarn.

El Coronel Henry Tanguy pren forma i s'engrandeix amb son compromís de lluita contra el totalitarisme dels règims feixistes, així com per la implacable defensa de les llibertats ciutadanes i dels drets de la classe obrera, nom que ja està en desús malauradament. Ben adients són els versos al respecte del poeta Rafael Alberti: *¿Quién no la quiere? No es la hermana, la novia ni la compañera. Es algo más: la clase obrera, madre del sol de la mañana.*